

ชื่อเรื่อง ความสมบูรณ์ของการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกสำคัญไฉน

ผู้ศึกษา นางสาวศรุตาทวีพร มงคล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลคอยเต่า

ข้อมูลติดต่อกลับ เบอร์โทรศัพท์ 053-469129 ต่อ 165 e-mail pen.mongkhol@gmail.com

บทนำ: การตรวจสอบคุณภาพการบันทึกเวชระเบียนเป็นส่วนหนึ่งของระบบควบคุมคุณภาพการดูแลผู้ป่วย จากการประเมินความสมบูรณ์ของการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลคอยเต่าของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2557 - 2558 พบว่า อัตราความสมบูรณ์ของการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอก เป็น ร้อยละ 73.92 และ 80.86 ตามลำดับ ซึ่งอัตราความสมบูรณ์ของการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกยังไม่อยู่ในระดับที่ดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 85 ดังนั้นจึงได้มีการวางแผนพัฒนาระบบการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกให้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพตามเกณฑ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ และเพื่อเปรียบเทียบผลการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกแบบ Internal audit กับ External audit วิธีการศึกษา: การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่าง คือ เวชระเบียนผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลคอยเต่าโดยเลือกตัวอย่างผู้ป่วยที่เข้ารับบริการระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึง 30 กันยายน 2559 จำนวน 40 ฉบับ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในการตรวจสอบเวชระเบียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าจำนวน ร้อยละ ศึกษาด้วยกระบวนการของ Deming cycle เป็นวงจร PDCA คือ (P=Plan) มีการวางแผนโดยวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า ผลการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกปีงบประมาณ 2558 แบบ Internal audit ร้อยละ 95.52 เปรียบเทียบกับผล External audit ร้อยละ 80.86 พบ อัตราความสมบูรณ์ของการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกมีความแตกต่างกันมากอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งประเด็นที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ การซักประวัติของผู้รับบริการไม่ครบตามมาตรฐาน ซึ่งแยกเป็นราย content ได้ร้อยละ 50 จึงได้วางแผนดำเนินการพัฒนาการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอก โดยมีวิธีการดำเนินงานดังนี้ 1) สุ่มตัวอย่างเวชระเบียนผู้ป่วยนอกที่มารับบริการในทุกจุดบริการจำนวนร้อยละ 5 ของผู้มารับบริการ 2) ตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอก 3) บันทึกและรวบรวมผลการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอก 4) วิเคราะห์และรายงานผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ลงมือปฏิบัติตามแผน (D=DO) ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึง 30 กันยายน 2559 วิเคราะห์ข้อมูล (C=Check) ผลการศึกษา พบว่า ผลการตรวจประเมินความสมบูรณ์เวชระเบียนผู้ป่วยนอกปี 2559 แบบ Internal audit ร้อยละ 75.28 กับ External audit ร้อยละ 79.89 มีความแตกต่างกันลดลง

และมีอัตราความสมบูรณ์ของเวชระเบียนผู้ป่วยนอกมีแนวโน้มลดลง สรุปลงและเสนอแนะ ต้องการพัฒนาการบันทึกเวชระเบียน โดยเฉพาะเน้นการซักประวัติผู้รับบริการให้ครอบคลุมตามมาตรฐาน มีการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอก โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกทุกเดือน ติดตามกำกับ ดูแล ให้มีการบันทึกเวชระเบียนให้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเป็นประโยชน์ในการสื่อสารระหว่างทีมดูแลสุขภาพ และใช้เป็นข้อมูลในการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

ที่มาและความสำคัญของปัญหา:

การบันทึกเวชระเบียนให้มีความสมบูรณ์เป็นพื้นฐานสำคัญของคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วยรวมถึงการจัดสรรงบประมาณในโครงการหลักประกันสุขภาพ และการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบควบคุมคุณภาพเวชระเบียน โดยเป็นระบบตรวจสอบและวิเคราะห์เวชระเบียนเชิงคุณภาพ ลักษณะที่สำคัญ คือ เน้นการบันทึกข้อมูลผู้ป่วยได้ถูกต้อง ครบถ้วน ครอบคลุม เกี่ยวกับ ประวัติข้อมูลประจำตัว ประวัติการเจ็บป่วย การตรวจร่างกาย ผลการปฏิบัติการ การวินิจฉัย การรักษาการพยาบาล การบันทึกทางการแพทย์ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งอยู่ในระดับดี ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ จากการประเมินความสมบูรณ์ของการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลคอยเต่าของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2557 และ 2558 พบว่า อัตราความสมบูรณ์ของการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอก เป็น ร้อยละ 73.92 และ ร้อยละ 80.86 ตามลำดับ ซึ่งอัตราความสมบูรณ์ของการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกยังไม่อยู่ในระดับที่ดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 85 ดังนั้นจึงได้มีการวางแผนพัฒนาระบบการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกให้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพตามเกณฑ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาผลการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกแบบ Internal audit กับ External audit

ระเบียบวิธีการศึกษา:

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research)

กลุ่มตัวอย่าง

เวชระเบียนผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลคอยเต่าเลือกตัวอย่างผู้ป่วยที่เข้ารับบริการปีงบประมาณ 2559 (1 ต.ค. 2558 ถึง 30 ก.ย. 2559) จำนวน 40 ฉบับ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในการตรวจสอบเวชระเบียน

การวิเคราะห์ข้อมูล: วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าจำนวน ร้อยละ

วิธีการศึกษา: ใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (CQI) เป็นวงจร PDCA คือ (P=Plan) มีการวางแผนโดยนำผลการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกของปีงบประมาณ 2558 แบบ Internal audit ร้อยละ 90.25 มาเปรียบเทียบกับ ผล External audit ร้อยละ 80.86 พบว่า อัตราความสมบูรณ์ของการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยประเด็นที่เป็นปัญหาคือ การซักประวัติ ผู้รับบริการไม่ครอบคลุมตามหลักเกณฑ์ การตรวจร่างกาย และประเด็น Tre/Inv ผู้วิจัยจึงได้วางแผนดำเนินการพัฒนาการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกโดยการจัดทำโครงการตรวจสอบคุณภาพการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกปีงบประมาณ 2559 โดยมีวิธีการดำเนินงานดังนี้ 1) สุ่มตัวอย่างเวชระเบียนผู้ป่วยนอกที่มารับบริการในทุกจุดบริการจำนวนร้อยละ 5 ของผู้มารับบริการ 2) ตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอก 3) บันทึกและรวบรวมผลการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอก 4) วิเคราะห์และรายงานผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ลงมือปฏิบัติตามแผน (D=DO) ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึง 30 กันยายน 2559 วิเคราะห์ข้อมูล (C=Check) ผลการดำเนินงานเป็นดังนี้

ผลการศึกษา: ผลการตรวจประเมินความสมบูรณ์การบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559

ปี 2559					
Internal audit			External audit		
SumS	FullS	PercentS	SumS	FullS	PercentS
1,813	1,898	95.52	1,441	1,821	79.16

พบว่า ผลการตรวจประเมินความสมบูรณ์เวชระเบียนผู้ป่วยนอกแบบ Internal audit ร้อยละ 95.52 กับ External audit ร้อยละ 79.16 มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนเหมือนเดิม และมีอัตราความสมบูรณ์ของเวชระเบียนมีแนวโน้มที่จะลดลง เมื่อนำมาวิเคราะห์ที่เป็นราย content คะแนนความสมบูรณ์ของความสมบูรณ์ของเวชระเบียนที่มีคะแนนต่ำสุดคือ การซักประวัติ (Hist) ได้เพียงร้อยละ 50

แผนการพัฒนาต่อเนื่อง (A=Action) ได้แก่ 1) สุ่มเวชระเบียนผู้ป่วยนอกภายในโรงพยาบาลทุกเดือน

2) ตรวจสอบการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกทุกเดือน 3) กระตุ้นและส่งเสริมให้มีการบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วยนอกให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง ตามมาตรฐาน 4) มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอโดยมีการกำกับ ดูแล และประเมินผลการตรวจสอบเวชระเบียนผู้ป่วยนอกให้แก่หน่วยบริการได้ปรับปรุงและแก้ไข

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานประจำ: มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบันทึกข้อมูลในเวชระเบียนให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ 1) บุคลากรทางการแพทย์ให้ความสำคัญในการบันทึกผลการตรวจร่างกายในเวชระเบียนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น 2) พัฒนาการบันทึกการซักประวัติให้มีความครอบคลุมตรงตามมาตรฐาน และ 3) พัฒนาการแบบฟอร์มในการบันทึกเวชระเบียนให้ครอบคลุมตามมาตรฐานของแนวทางการบันทึกและตรวจประเมินคุณภาพการบันทึกเวชระเบียน สำนักงานหลักประกันสุขภาพ สภาการพยาบาล สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล(องค์การมหาชน) (2557)

บทเรียนที่ได้รับ: บุคลากรยังขาดความตระหนักในการบันทึกเวชระเบียนให้มีความสมบูรณ์ทำให้เวชระเบียนไม่มีประสิทธิภาพในการดูแลรักษาผู้ป่วย

เอกสารอ้างอิง : คู่มือแนวทางการบันทึกและตรวจประเมินคุณภาพการบันทึกเวชระเบียน สำนักงานหลักประกันสุขภาพ สภาการพยาบาล สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล(องค์การมหาชน) 2557.